

[Formanden.]

Forslag til Lov om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud imod Arbejdsstandsninger.

Udenfor Dagsordenen har Statsministeren Ordet for at forelægge det nu anmeldte Lovforslag.

Statsministeren (Stauning): Det danske Samfund befinder sig utvivlsomt i Øjeblikket i den alvorligste Situation, som nogen Sinde har foreligget for Danmark. Vi befinder os i en Tid med nærvæd 200 000 arbejdsløse, det vil sige med ca. 1 Million Mennesker af den danske Befolkning ramt af Arbejdsløsheden og uden saadan Købeevne, at de er i Stand til at holde Nøden fra Dørene. Vi befinder os i en Tid, hvor 250 000 Landbrugere paa Brug af forskellig Størrelse er ramt af Krisen; det vil atter sige 1 Million Mennesker ramt i en saadan Grad, at i alt Fald store Dele ligeledes er uden saadan Købeevne, at de er i Stand til at bidrage til Produktionens Opretholdelse. Et halvt Hundrede Tusinde Haandværkere og handlende er derefter ramt direkte ved Landbrugskrisen paa en saadan Maade, at ogsaa de lider under Tidens Vanskeligheder, og for Tusinder gælder det, at de neppe er anderledes stillet end de arbejdsløse. Skibsfart og Importhandel er i Forvejen i vid Udstrækning indskrænket, delvis lammet.

Det er paa denne Baggrund, hvor saadant noget som to Trediedele af den hele Befolkning er kriseramte og uden Evne til at opretholde deres Forbrug, uden Evne til Omsætning, til effektiv Deltagelse i det, som er nødvendigt for at holde Produktionen i Gang — det er paa denne Baggrund, at Samfundet staar overfor en Trusel om en fuldstændig Standsning af alt det, som endnu gaar sin Gang, en Trusel om at drive Befolkningen og Landet ud i en Katastrofe, som aldrig er oplevet her i Landet og neppe nogetsteds i Verden. Jeg skal aldeles ikke forsøge at udmale, hvad der vil ske, hvis denne Katastrofe indtræffer, hvis Lockouten, og hvad dermed følger, bliver Virkelighed. Ingen kan være i Tvivl om, at det vil være en Ulykke, en Ulykke større, end maaske nogen har forestillet sig.

Tiden er ikke til at spørge, om den ene har mere Skyld end den anden, spørge om større eller mindre Ansvar. Efter at de Parter, der paa lovmæssig Maade ellers har disse Forhold under sig, ikke har evnet

at føre dem til en fredelig Afslutning, er Tiden nu inde til Handling fra Rigsdagens Side, til en Handling, som udelukkende skal have det Maal at være i hele Samfundets Interesse. Forligsmanden, som er ansat ifølge gældende Lov som Statens, som Samfundets Repræsentant, som staar over de stridende Parter, har ikke kunnet finde Vej til den almindelige Udgang: Fremsættelse af et Mæglingsforslag og derefter følgende Afstemninger om dette. Forligsmanden har, som det er bekendt, i Gaar meddelt Offentligheden, at han har maattet opgive en saadan Fremgangsmaade, da han ved de Undersøgelser, han har foretaget, har fundet Parterne saa fjærnt fra hinanden, at der ikke med Udsigt til Gennemførelse kunde stilles noget Forslag. Derfor er det ganske klart, at efter dette venter Befolkningen paa Handling af Rigsdagen, af Landets Repræsentanter, og det har forekommet Ministeriet, hele Regeringen, nødvendigt at skride ind i denne alvorlige Situation ved at anmode Rigsdagen om at vedtage den i denne Situation nødvendige Lov, den Lov, jeg skal tillade mig at forelægge Forslag til, nemlig om Forlængelse af Overenskomster, som er indgaaet mellem Arbejderorganisationer paa den ene Side og Arbejdsgiverorganisationer eller Enkeltvirksomheder paa den anden Side om Arbejdsforhold, Overenskomster, der er opsagt eller kan opsiges til Ophør inden 1. Februar 1933. Disse Overenskomster skulde efter Lovforslaget forblive i Kraft indtil 1. Februar 1934, og for saa vidt man ønsker til den Tid at frigøre sig, maa det paa ny ske ved almindelig overenskomstmæssig Fremgangsmaade. Arbejdsstandsning vil i den Tid, Loven bestaar, være forbudt, og Overtrædelser af dette Forbud i denne Lov henvises til Afgørelse ved den faste Voldgiftsret efter dennes sædvanlige Regler.

Der er under de Overvejelser, der har fundet Sted nu saavel som tidligere, fremkommet kritiske Indvendinger overfor den bestaaende Ordning, idet man hævder, at Forligsinstitutionen ikke har tilstrækkelig Beføjelse, og at man navnlig savner Regler for, hvordan Forligsforslag paa betryggende Maade kan blive behandlet og afgjort efter Fremsættelsen. Der har derom været Forhandlinger mellem de to Hovedorganisationer af Arbejdere og Arbejdsgivere, uden at der er naaet Enighed om nye Regler eller en ny Fremgangsmaade. Da ogsaa Ministeriet maa mene, at disse Forhold fremdeles egner sig til Overvejelse med det for Øje at finde en for alle Parter tilfredsstillende og betryggende Form for Afgø-